

Aabenraa Kommunes Anbringelsesgrundlag

Dette anbringelsesgrundlag blev vedtaget af Børne- og Uddannelsesudvalget den 30.01.2023. Dokumentet er revideret i oktober 2023 således, at dokumentet er tilpasset barnets lov, som træder i kraft 1. januar 2024.

Indledning

Anbringelsesgrundlaget for Aabenraa Kommune er udarbejdet for at skabe de bedst mulige betingelser for en sikker faglig og økonomisk styring på anbringelsesområdet for børn og unge i kommunen.

Anbringelsesgrundlaget beskriver den overordnede ramme for Myndighedsafdelingen i Børn og Familie i forhold til at anbringe børn og unge i Aabenraa Kommune uden for hjemmet og tager udgangspunkt i:

1. Lovgivningen
2. Det Gode Liv – Aabenraa Kommunes udviklingsstrategi
3. Sund Opvækst - Aabenraa Kommunes sammenhængende børne-, unge- og familiepolitik
4. Sund Indsats – Børn og Families forandringsstrategi
5. Fællesskabets Børn - en handleguide til dig, der arbejder med børn og unge i Aabenraa Kommune.

Anbringelsesgrundlaget er ikke en facitliste og må aldrig tilsidesætte det lovpligtige skøn. Derimod kan det fungere som et styringsredskab for den enkelte socialrådgiver og bidrage til at kvalificere overvejelserne omkring anbringelser af børn og unge uden for hjemmet.

Anbringelsesgrundlaget retter sig mod såvel socialt udsatte børn og unge som børn og unge med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser.

Grundholdninger

Det er Aabenraa Kommunes holdning, at forældrene er de vigtigste omsorgspersoner i børn og unges opvækst. Familien er det primære omdrejningspunkt, og forældrene har hovedansvaret for barnets eller den unges trivsel, opdragelse og udvikling.

Herudover skal vi så vidt muligt hjælpe og støtte børn og unge i deres eget miljø og ved medinddragelse af de ressourcer, der er til stede i familien og det øvrige netværk.

Ligeledes er alment systemet som f.eks. Sundhedsplejen, PPR, dagtilbud og skoler også en vigtig ressource i forhold til børn og unge i kommunen.

Derfor tager anbringelsesgrundlaget for Aabenraa Kommune udgangspunkt i følgende:

- at forældrene har ansvaret for deres børn og unge
- at familie og netværk er varige relationer i børns og unges liv
- at børn og unge har ret til inddragelse i egen sag
- at hjælp og støtte til børn og unge sker med udgangspunkt i hverdagslivet og så tæt på de almene børne- og ungefællesskaber som muligt
- at hensynet til børn og unge indgår i alle kommunale beslutninger vedrørende forældre og andre i børnenes netværk
- at der er samarbejde og koordinering mellem de faglige miljøer, der arbejder med børn, unge og deres familier.

Vurdering af barnets/den unges behov for anbringelse

Hvis det antages, at det er en alvorlig eller kompleks sag, herunder hvor der er overvejelser om anbringelse af et barn eller en ung uden for hjemmet efter Barnets Lov §§ 46 eller 47 skal der iværksættes en børnefaglig undersøgelse jf. § 20

Hvis der er grund til at antage, at der kan opstå et behov for støtte til et barn umiddelbart efter fødslen, og sagen er alvorlig eller kompleks, skal der træffes afgørelse om undersøgelse af de kommende forældre jf. Barnets Lov § 26.

Undersøgelser udarbejdes ud fra ICS-metoden og skal anlægge en helhedsbetragtning og skal afdække udfordringer og ressourcer hos barnet eller den unge, familien og netværket.

Derudover skal den børnefaglige undersøgelse afdække forældrenes kompetencer samt familiens netværk.

Den børnefaglige undersøgelse udarbejdes med inddragelse af og i samarbejde med barnet/den unge og forældrene.

På baggrund af undersøgelsen vurderes det, hvilke indsatser der kan afhjælpe familiens og barnets/den unges vanskeligheder, jf. Barnets Lov.

Uanset udfordringernes omfang og karakter er formålet med indsatserne imidlertid altid at hjælpe familien til at forblive samlet. En anbringelse er et stort indgreb i en families liv og skal altid være sidste udvej og i tilfælde, hvor udfordringerne ikke kan afhjælpes på anden vis.

Der skal således ligge kvalificerede grunde bag en vurdering af, at barnets/den unges sundhed og udvikling er truet og derfor skal anbringes uden for hjemmet.

Samtidig skal afgørelsen indeholde en faglig begrundet vurdering af, at udfordringerne ikke kan løses under barnets/den unges fortsatte ophold i hjemmet.

Målgruppe for anbringelse

Nogle børn og unge er i udsatte positioner, fordi de kommer fra hjem med svære sociale problemer. Andre børn og unge har fysiske eller psykiske handicap, der giver nogle helt særlige livsbetingelser.

Fælles for dem er imidlertid, at deres livssituation giver anledning til alvorlig bekymring, og at det vurderes, at de ikke uden særlig støtte kan følge en almindelig udvikling.

Målgruppen for anbringelse er som hovedregel de børn og unge, der er i åbenbar risiko for at lide alvorlig skade på deres trivsel, sundhed og udvikling.

Målgruppen omfatter også ufødte børn, hvor der er åbenbar risiko for, at det ufødte barns sundhed eller udvikling vil lide alvorlig skade i tiden efter fødslen på grund af de kommende forældres manglende evner eller ressourcer til at tilbyde tilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet.

Overordnede kriterier for anbringelse

I anbringelsessager kan hovedårsagen til anbringelsen primært være begrundet i forældrenes situation og forhold, ligesom der også kan være forhold hos barnet/den unge, der begrunder anbringelsen.

I Aabenraa Kommune gælder følgende overordnede kriterier for anbringelse, når der er åbenbar risiko for barnets eller den unges sundhed, udvikling eller trivsel:

- Beskyttelse af barnet/den unge mod svigt, fysisk og psykisk vold og overgreb i hjemmet.
- Ingen eller meget begrænset forældreevne hos både far og mor.
- Misbrug, kriminalitet eller andre adfærds- eller tilpasningsproblemer hos barnet/den unge.
- Barnet/den unge lever under så graverende forhold i hjemmet, at barnets/den unges sundhed eller udvikling er truet i alvorlig grad.
- Anbringelse skal have et udviklingsperspektiv og sigte på at bringe barnet/den unge så tæt på et almindeligt hverdagsliv som muligt.

Udfordringer i dagpleje, institutioner, skoler og fritidstilbud kan som altovervejende udgangspunkt aldrig alene føre til anbringelse.

Udfordringer vedrørende familiens bolig, beskæftigelse og økonomi kan som altovervejende udgangspunkt aldrig alene føre til anbringelse.

Anbringelse skal ske af hensyn til barnet/den unge ud fra en samlet vurdering af alle forhold omkring barnet/den unge.

Anbringelse af barnet eller den unge prioriteres i følgende rækkefølge:

1. Netværksanbringelse
2. Anbringelse på eget værelse (kun for unge, der vurderes at være i stand til at bo selv)
3. Plejefamilie
4. Et mindre nærmiljø såsom et mindre børne- og ungehjem

5. Specialiseret børne- og ungehjem

For spæd- og småbørn anvender vi som hovedregel anbringelse i eget netværk eller i plejefamilie.

I alle sager om anbringelse (af *spæd-* og *småbørn*) skal der tages stilling til adoption, jf. Barnets Lov § 69.

Anbringelse på børne- og ungehjem sker kun, hvis der er et særligt behandlingsbehov hos barnet/den unge, som ikke kan opfyldes i en plejefamilie.

Anbringelsesgrundlag for ufødte

Aabenraa Kommune kan tidligst 3 måneder før kvindens terminsdato træffe afgørelse om anbringelse uden for hjemmet af et ufødt barn umiddelbart efter fødslen jf. Barnet Lov § 49.

1. når der er begrundet formodning om, at problemerne ikke kan løses inden barnets fødsel eller ved barnets kommende ophold i hjemmet
2. på grund af de kommende forældres manglende evner eller ressourcer til at tilbyde tilstrækkelig omsorg for eller behandling af barnet.

Anbringelsesgrundlag for 0-3-årige

Aabenraa Kommune skal anbringe 0-3-årige børn, der er i åbenbar risiko for at lide alvorlig skade på sundhed og udvikling, og det vurderes, at barnets behov for støtte ikke kan afhjælpes med mindre indgribende indsatser. Det sker i disse tilfælde:

1. Barnet er udsat for fysisk eller psykisk vold, og forældremyndighedsindehaveren ikke kan hjælpes til at beskytte barnet mod vold.
2. Barnet oplever seksuelle overgreb, og forældremyndighedsindehaveren ikke kan hjælpes til at beskytte barnet mod overgreb.
3. Forældrene er stærkt udsatte i form af personlige, fysiske, psykiske og sociale faktorer, misbrug eller andet med meget begrænset udviklingskompetence.
4. Hvor det er nødvendigt med en anbringelse for at gennemføre behandling eller undersøgelse af forældrene og/eller barnet.
5. Barnet har vidtgående handicap.
6. Andre helt særlige forhold, der kan nødvendiggøre en anbringelse.

Anbringelsesgrundlag for 4-12-årige

Når forebyggende hjemmebaserede indsatser ikke kan afhjælpe barnets behov for støtte, skal Aabenraa Kommune anbringe - eller opretholde en anbringelse - af 4-12-årige ved et eller flere af følgende tilfælde:

1. Barnet er udsat for fysisk eller psykisk vold, og forældremyndighedsindehaveren kan ikke hjælpes til at beskytte barnet mod vold.
2. Barnet er udsat for seksuelle overgreb, og forældremyndighedsindehaveren kan ikke hjælpes til at beskytte barnet mod overgreb.
3. Forældrene er stærkt udsatte i form af personlige, fysiske, psykiske og sociale faktorer, misbrug eller andet med meget begrænset udviklingskompetence.
4. Hvor det er nødvendigt med en anbringelse for at gennemføre behandling eller undersøgelse af forældrene og/eller barnet.
5. Barnet har vidtgående handicap.
6. Barnet begår gentagen grov kriminalitet/vold, er i massivt misbrug eller udviser andre adfærds- eller tilpasningsproblemer.
7. Barnet har været anbragt siden tidlig barndom og har ingen eller meget svage familierelationer. Anbringelsen sker for at sikre kontinuitet og stabilitet for barnets tilknytning til anbringelsesstedet.
8. Anbringelse er nødvendig for at beskytte den unge mod alvorlig selvskadende adfærd.
9. Uledsagede flygtningebørn.
10. Andre helt særlige forhold, der kan nødvendiggøre en anbringelse.

Anbringelsesgrundlag for unge 13-17-årige

Når forebyggende hjemmebaserede indsatser ikke kan afhjælpe den unges behov for støtte, skal Aabenraa Kommune anbringe - eller opretholde en anbringelse - af 13-17-årige ved et eller flere af følgende tilfælde:

1. Den unge er udsat for fysisk eller psykisk vold, og forældremyndighedsindehaveren kan ikke hjælpes til at beskytte den unge mod vold.
2. Den unge er udsat for seksuelle overgreb, og forældremyndighedsindehaveren kan ikke hjælpes til at beskytte den unge mod overgreb.
3. Forældrene er stærkt udsatte i form af personlige, fysiske, psykiske og sociale faktorer, misbrug eller andet med meget begrænset udviklingskompetence.
4. Hvor det er nødvendigt med en anbringelse for at gennemføre behandling eller undersøgelse af forældrene og/eller unge.
5. Den unge har vidtgående handicap.
6. Den unge begår gentagen grov kriminalitet/vold, er i massivt misbrug eller udviser andre adfærds- eller tilpasningsproblemer, eller hvis den unge har begået kriminalitet efter domstolens eller Ungdomskriminalitetsnævnets afgørelser.
7. Den unge har været anbragt siden tidlig barndom og har meget svage eller slet ingen familierelationer.
8. Anbringelse er nødvendig for at beskytte den unge mod alvorlig selvskadende adfærd.
9. Uledsagede flygtninge.
10. Andre helt særlige forhold, der kan nødvendiggøre en anbringelse.

Opfølgning på anbringelsen

Det er karakteren af den konkrete anbringelsessag, der er afgørende for, hvor ofte der skal være en opfølgning, og hvordan den løbende opfølgning skal afholdes. Dog skal de lovpligtige tilsyn på anbringelsesstedet, samt barnets eller den unges holdning og synspunkter tilvejebringes og inddrages løbende ved samtaler og anden direkte kontakt ud fra bestemmelserne i Barnets Lov.

Afgørelsen om anbringelse skal tydeligt angive formålet med indsatsen og den forventede varighed. Kommunen skal senest 3 måneder efter en frivillig anbringelse jf. § 46 udarbejde en barnets plan jf. § 91 eller en ungeplan jf. § 108. Ved anbringelsen jf. § 47 indgår barnets eller den unges plan i sagsfremstilling til børne- og ungeudvalget. Barnets plan eller ungeplan skal indeholde konkrete mål for den anbragtes trivsel og udvikling i overensstemmelse med det overordnede formål med anbringelsen.

Samarbejde med forældrene

I Aabenraa Kommune lægger vi både før og under anbringelsen stor vægt på samarbejdet med forældrene.

Barnets plan eller ungeplan skal desuden angive, hvilke former for støtte, der skal iværksættes for familien, i forbindelse barnet/den unges anbringelse uden for hjemmet.

Under anbringelsen skal arbejdes med at udvikle forældrenes evne til at tage aktiv og positiv del i barnets eller den unges liv. Der skal derfor udarbejdes forældrehandleplaner med henblik på at øge deres kompetencer til at varetage forældrerollen og med henblik på en evt. hjemgivelse.

Ligeledes har forældrene ret til en støtteperson, jf. Barnets Lov § 75. Der skal som udgangspunkt udarbejdes en særskilt plan for støtten til forældrene jf. § 77

Under anbringelsen lægges der vægt på at understøtte kontakten mellem barnet eller den unge og dens forældre, familie og netværk under rammer, der primært tilgodeser barnets eller den unges behov.

Pres fra omgivelserne på Børn og Familie

Konkrete beslutninger om ikke at anbringe kan i nogle tilfælde medføre reaktioner fra borgere og samarbejdsparter, der ser hjemlige forhold, som det kan være vanskeligt at være vidne til. Børn og Familie skal kunne rumme et betydeligt pres fra omgivelserne, mens der arbejdes på at finde en løsning, der kan forhindre en anbringelse.